

Први потпредседник Владе и министар спољних послова Републике Србије Ивица Дачић учествовао је данас на онлајн конференцији на тему „Српско-амерички односи пред изазовима COVID 19“, коју је организовао Конгрес српско-америчког пријатељства. У оквиру панела на којем се ППВ и МСП Ивица Дачић обратио учесницима, говорници су били и Стив Стајверс, амерички конгресмен и копредседавајући Српског конгресног кокуса, Владимир Маринковић, потпредседник Народне скупштине Републике Србије, Њ.Е. Ентони Годфри, амбасадор САД у Републици Србији, Дерек Мичел, председник Националног демократског института (NDI), Шенли Пинчоти, директорка Канцеларије за демократски и економски развој USAID и Пол Прососки, регионални директор програма за Србију Интернационалног републиканског института.

Учесници конференције имали су прилику да се детаљније упознају са актуелном ситуацијом и мерама које су Република Србија и Сједињене Америчке Државе предузеле у борби против ширења пандемије COVID 19. Говорници су указали на најзначајније изазове са којима се две земље суочавају, уз осврт на могући будући развој догађаја у економској и политичкој сфери у периоду након окончања актуелне пандемије. Било је речи и о српско-америчким односима, са посебним освртом на досадашњу сарадњу и изражену солидарности у борби против ширења заразне болести COVID 19. Пренета је посебна захвалност Републици Србији на организацији репатриационих летова којим је у Сједињене Америчке Државе враћено више од две стотине америчких држављана. Панелисти су представили и перспективе даљег унапређења билатералних односа.

У наставку интегрално преносимо обраћање првог потпредседника Владе и министра спољних послова Републике Србије Ивице Дачића:

Србија се труди да својим приступом, мерама које предузима и солидарношћу коју демонстрира да свој допринос глобалној борби са пандемијом вируса COVID 19.

Мере које је Влада Републике Србије донела у протеклих месец и по дана за циљ су имале успоравање криве раста и спречавање експоненцијалног раста оболелих од

вируса, како би здравствени систем могао на прави начин да пружи помоћ оболелима. Да бисмо смањили простор за ширење вируса, били смо принуђени да уведемо мере које за циљ имају социјално дистанцирање, али и ограничавање кретања – ограничење броја лица која се могу окупити на јавним местима и забрана кретања грађана током одређеног дела дана радним данима, односно потпуну забрану кретања током викенда. У циљу додатног растерећења болничких центара, формиране су привремене COVID болнице, амбуланте и центри за опоравак лица са блажим симптомима.

У Србији је, након шест недеља борбе са епидемијом по подацима који су саопштени пре пола сата, пандемија је однела више од 100 живота.

Поред тога што угрожава наше животе, у значајној мери мења нашу свакодневицу, тестира здравствени систем и наше способности да реагујемо, пандемија утиче и на економску ситуацију сваког појединца, мањег или већег привредног друштва и државе у целини. Због тога је држава усвојила пакет економских мера, оквирне вредности око 5,1 милијарде евра (што је око 11% БДП), којима се планира како заштита најугроженијих и оних са најмањим примањима, тако и спречавање и ублажавање турбуленција на пољу очувања запослености и пословања, посебно малих и средњих предузећа. Циљ је да се након одбране од главног удара кризе брже пређе у фазу привредног раста.

Министарство на чијем сам челу у оваквој изузетно тешкој и специфичној ситуацији има императив да помогне нашим грађанима да се безбедно врате у Србију и помогне нашим медицинским установама, односно државним органима, у процесу набавке и транспорта медицинске опреме која се набавља широм света. Република Србија је од 20. марта организовала 29 хуманитарних летова, а тај број се стално мења. Сада је више од 8.000 људи враћено у Србију што авионима, што копненим путем. Важно је нагласити да у овом тренутку нема држављана Србије који су заглављени на аеродромима. Истим одлазним летовима из Србије била је понуђена могућност страним држављанима, посредством њихових дипломатско-конзуларних представништава, да се евакуишу из Србије, такође без накнаде. На тај начин је за САД превезено око 230 америчких држављана и десетак канадских држављана.

Овом приликом желим да се захвалим и на достављеној помоћи од стране САД у виду 6000 комплета за тестирање на корона вирус. Ову помоћ посебно ценимо, свесни да су и саме САД данас тешко погођене епидемијом COVID-19. Пандемија јесте бацила у други план највећи број спољнополитичких питања, али овом приликом желим да нагласим да односи са САД остају један од приоритета Републике Србије.

Спремни смо за даље јачање сарадње са САД у свим областима. Желимо да радимо на остваривању заједничког стратешког опредељења, како Србије, тако и САД, да наш регион постане безбедносно и економски стабилан и демократски утемељен део, надамо се, уједињене европске заједнице држава. Република Србија настоји да се на међународном плану потврди као активан, одговоран и поуздан партнер који је истовремено и носилац регионалне стабилности.

Надамо се да ћемо интензивирати политички дијалог, који је и до сада показивао позитивну динамику и понављам позив за посету на највишем нивоу. Прошло је доста

времена од како је последњи председник САД Џими Картер јуна 1980. године боравио у Србији.

Захвални на подршци у дијалогу Београда и Приштине. Истовремено желимо више америчких инвестиција. Подсетио бих да су америчке компаније до данас учествовале на српском тржишту са близу четири милијарде долара инвестиција, било директно било преко америчких ћерки-фирми у Европи. Такође, у Србији тренутно постоји преко 600 активних привредних субјекта, чији је већински власник из САД.

Највећа америчка улагања у Србији су инвестиције компанија Филип Морис, Пепси, Кока Кола, Купер Тајр (Cooper Tire), Бол Пекеџинг (Ball Packaging), да наведем само неколико.

Када је реч о информационим технологијама, треба нагласити да су компаније „Oracle“ и „EMS“ прошириле своје капацитете у Србији, компанија NCR је почела ове године да гради свој, једини ван САД, тзв. „центар изузетности“ у Србији, док Microsoft један од својих регионалних центара већ годинама развија у Београду.

Присуство не само великог броја већ и овако озбиљног профила компанија, улива наду да имамо добру основу за јачање односа по окончању актуелне кризе. Наша робна размена са САД је последњих година бележила пораст али на овом питању треба и убудуће активно радити, будући да САД нису међу првих 10 трговинских партнера Србије, али је присутан тренд раста.

Све наведено је само део активности којима се треба посветити након окончања кризе. Области попут сектора информационих технологија, енергетике, рударства и пољопривреде, до сада су показивале значајне потенцијале раста.

На крају бих се осврнуо и на још неке видове сарадње. Проширује се сарадња између Србије и Охаја у оквирима државног партнерства које је често оцењивано као један од најсадржајнијих сегмената наших односа и које већ прелази из војно-војне у цивилну сферу.

Примери попут братимљења градова, сарадње, туризма, повезивања малих и средњих предузећа, привредних комора и сл, могу представљати путоказ како да наше односе очувамо и ојачамо након пандемије, не само на политичком и економском плану, већ и кроз оснаживање научних, културних и свих других веза које ће наше државе и народе учинити ближе једне другима.

Јуче сам говорио да према америчким подацима има нешто мање од 200.000 држављана САД са нашим пореклом. Али ово је свакако мали број, у Сједињеним Америчким Државама нас има више. Чикаго сматрамо српским градом. Ми процењујемо да има између пола милиона до милион грађана САД нашег порекла. Треба тражити позитивне примере сарадње, зато су овакве конференције важне.